

Nr 145

Av herr Carlsson, Eric, m. fl., om införande av ett statligt grundbelopp i det kommunala bostadstillägget.

(Lika lydande med motion nr 162 i Andra kammaren)

Kommunala bostadstillägg utgår nu i alla kommuner. Maximibeloppet varierar emellertid kraftigt. Av avgörande betydelse i sammanhanget är att det procentuella antalet folkpensionärer, i förhållande till de aktiva grupperna, varierar starkt kommunerna emellan och i regel är väsentligt större i glesbygdskommuner än i tätortskommuner. De förra kommunerna är oftast samtidigt ekonomiskt svaga. De låga och otillräckliga bostadstilläggen är i huvudsak att hänföra till sådana kommuner som sålunda saknar det erforderliga ekonomiska underlaget.

Att svara för folkpensioneringen bör i princip vara en statlig uppgift. Efter beslut av 1965 års riksdag övertog staten samtliga folkpensionskostnader utom kostnaden för de kommunala bostadstilläggen. Det åtagande som kommunerna gjort för att trygga en rimlig försörjningsnivå genom att ge kommunala bostadstillägg bör ses som temporärt.

Statens fullständiga övertagande av kostnaderna för folkpensionsförmåner och införandet av ett allmänt skatteutjämnande statsbidragssystem bör visserligen ha gett kommunerna ökade möjligheter att lämna bostadstillägg. Det är givetvis också av värde att kostnaderna för de kommunala bostadstilläggen på samma sätt som andra kostnader beaktas genom skatteutjämningsbidraget vid hög utdebitering. Men skatteutjämningsbidraget vid hög utdebitering upptar förhållandevis liten del av utjämningsystemet. De stora variationerna i antalet folkpensionärer kommunerna emellan kan för övrigt endast i begränsad utsträckning bli beaktade genom utgiftsfaktorn. Att kostnaderna för de kommunala bostadstilläggen helt läggs på kommunerna har sålunda en betydande negativ verkan från skatteutjämningsynpunkt. Fortfarande har många kommuner med svagt skatteunderlag och stort antal folkpensionärer svårigheter att utge bostadstillägg i den utsträckning som måste eftersträvas. Från social synpunkt betyder detta att många folkpensionärer inte kan garanteras den önskvärda standarden.

Många äldre saknar en acceptabel bostadsstandard, och grundläggande utrustningsdetaljer saknas hos ett stort antal. Pensionärerna själva upplever vissa kommuners bristande resurser för bostadstillägg som mycket otillfredsställande. De är medvetna om att kommunerna i nuvarande situation inte har råd. Därför kräver de att staten skall träda emellan. Sålunda har Pensionärernas riksorganisation nyligen

uttalat sig för att staten går in med stödbelopp till kommunerna. Detta är enligt vår mening ett mycket berättigat krav.

Vi finner det därför nödvändigt att de kommunala bostadstilläggen utformas med ett statligt grundbelopp. Det grundbelopp i bostadstillägget som vi föreslår att staten skall svara för skall utgå med samma belopp för pensionärer oberoende av kommuner. Grundbeloppet bör konstrueras med ett högre belopp för två pensionsberättigade makar tillsammans.

1969 års vårriksdag uttalade sig för att en parlamentariskt sammansatt utredning skulle göra en översyn av skatteutjämningsystemet och överväga kostnadsfördelningen mellan stat och kommun. Detta utredningsarbete torde bli omfattande, och vi anser det angeläget att frågan om ett statligt grundbelopp i det kommunala bostadstillägget göres till föremål för en skyndsam utredning.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam utredning och förslag om ett statligt grundbelopp i det kommunala bostadstillägget till folkpensionen.

Stockholm den 21 januari 1970

Eric Carlsson (cp)

Axel Georg Pettersson (cp)

Maj Pehrsson (cp)

Egon Andreasson (cp)

Elvy Olsson (cp)

Ivan Svanström (cp)

Sven E. Sundin (cp)
